

## Jord- och skogsbruksutskottet

### Statsrådets redogörelse om den nationella energi- och klimatstrategin

#### Till ekonomiutskottet

### INLEDNING

#### *Remiss*

Statsrådets redogörelse om den nationella energi- och klimatstrategin (SRR 8/2025 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för utlåtande till ekonomiutskottet.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- ledande sakkunnig Bettina Lemström, arbets- och näringsministeriet
- forskningsdirektör Mikko Peltonen, jord- och skogsbruksministeriet
- specialsakkunnig Sally Weaver, miljöministeriet
- forskare Tuomas Niinistö, Naturresursinstitutet
- branschdirektör Jari Liski, Meteorologiska institutet
- vice ordförande Raisa Mäkipää, Finlands klimatpanel
- expert Heikki Aro, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- energi- och klimatchef Ahti Fagerblom, Skogsindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- sametinget
- Forststyrelsen
- Finlands miljöcentral
- Bioenergi rf
- Livsmedelsindustriförbundet rf
- Finsk Energiindustri rf
- Renbeteslagsföreningen
- ProAgria Keskusten Liitto ry
- Finlands Sågindustri rf
- Biokretslopp och Biogas Finland rf
- Finlands naturskyddsförbund rf
- Svenska lantbruksproducenternas centraförbund SLC rf.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Allmänt om energi- och klimatpolitiken*

Statsrådet godkände mot slutet av 2025 tre centrala energi- och klimatpolitiska planer, det vill säga energi- och klimatstrategin, den klimatpolitiska planen på medellång sikt och klimatplanen för markanvändningssektorn. Planerna har lämnats till riksdagen i form av redogörelser (SRR 8/2025 rd, SRR 9/2025 rd och SRR 11/2025 rd). Till planeringssystemet för klimatpolitiken enligt klimatlagen hör en långsiktig plan, en plan på medellång sikt, en plan för anpassning till klimatförändringen samt en klimatplan för markanvändningssektorn. Energi- och klimatstrategin, som bereds varje valperiod under ledning av arbets- och näringsministeriet, anger riktlinjerna för energipolitiken och bildar ett övergripande handlingsprogram tillsammans med den industripolitiska redogörelsen. Målet i handlingsprogrammet är att i enlighet med regeringsprogrammet gå vidare mot ett klimatneutralt och därefter med avseende på växthusgasutsläpp nettonegativt samhälle så att de beslut eller politiska åtgärder som ingår i det inte höjer medborgarnas vardagskostnader, försvagar näringslivets konkurrenskraft eller ökar jordbrukets kostnader. Jord- och skogsbruksutskottet anser att målen är välkomna.

Energi- och klimatstrategin är en handlingsplan på medellång sikt för 15–20 år framåt. Den omfattar alla växthusgasutsläpp och upptag i sänkor inom utsläppshandels-, ansvarsfördelnings- och markanvändningssektorn. I energi- och klimatstrategin har politiska åtgärder fastställts för den industri och energiproduktion som omfattas av utsläppshandeln. Åtgärderna inom den så kallade ansvarsfördelningssektorn utanför utsläppshandelssektorn beskrivs för sin del i första hand i klimatplanen på medellång sikt, som jord- och skogsbruksutskottet yttrar sig om separat (JsUU 5/2026 rd — SRR 9/2025 rd). Klimatåtgärderna inom markanvändningssektorn ingår i energi- och klimatstrategin och beredningen av dem samordnas av jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet svarar också för genomförandet av klimatplanen för markanvändningssektorn, som lämnades 2022 i form av statsrådsredogörelse. I detta utlåtande till ekonomiutskottet behandlar jord- och skogsbruksutskottet strategin särskilt med avseende på sitt eget ansvarsområde, det vill säga med fokus på klimatåtgärder inom markanvändningssektorn och frågor som gäller energiförsörjning och försörjningsberedskap och som är av särskild betydelse för jord- och skogsbruket.

### *Klimatåtgärder inom markanvändningssektorn*

Markanvändningssektorn spelar en framträdande roll i energi- och klimatstrategin i stort, eftersom dess utsläpp och kolsänkor i väsentlig grad påverkar strategins sammantagna konsekvenser och kopplingarna mellan de olika delområdena av klimatpolitiken. Enligt programmet för regeringen Orpo ska skogarnas kolsänkor vårdas på lång sikt med beaktande av den långsamma realiseringen av konsekvenserna samt tillgången på virke inom industrin. Ändringarna genomförs så att de vid ingången av 2030-talet främjar en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar vård och användning av skogarna samt skogens roll som kolsänka. Kvaliteten på skogsvården tryggas till nytta för skogsägarna och hela samhället. Användningen av skogarna ska enligt regeringsprogrammet inte begränsas. Jord- och skogsbruksutskottet välkomnar dessa strategiska politiska riktlinjer som ligger till grund för åtgärderna inom markanvändningssektorn. Utskottet lyfter i detta utlåtande särskilt fram utvecklingen av inventeringen och

## Utlåtande JsUU 8/2026 rd

uppföljningssystemet för växthusgaser, restaureringen av torvmarker, främjandet av den frivilliga koldioxidmarknaden, främjandet av träbyggande samt skogstillväxten och stärkandet av kolsänkorna.

Inom markanvändningssektorn har utvecklingen av inventeringen av växthusgaser och uppföljningssystemet och stärkandet av det allmänna kunskapsunderlaget varit mycket aktuellt under de senaste åren, särskilt på grund av att uppskattningarna av markanvändningssektorns kolsänkor har förändrats betydligt sedan klimatneutralitetsmålet fastställdes 2019. Markanvändningssektorn har enligt Naturresursinstitutets nya beräkningar omvandlats från betydande kolsänka till utsläppskälla under de senaste åren. Den stora förändringen i resultaten av scenarioberäkningarna beror enligt utredning framför allt på en bättre samordning av resultaten av inventeringen av växthusgaser och scenarioberäkningen, uppdateringen av metoden för beräkning av markutsläppen från torvmarker, den avtagande skogstillväxten samt de förändringar i trädbeståndets struktur som i scenariomodellen minskar tillförseln av förna. Utskottet anser att det är ytterst motiverat att regeringen satsar på att utveckla beräkningen av kolsänkor och kollager genom att bevilja finansiella resurser för ett utvecklingsprojekt för forskning kring och observation av kolsänkor och kollager.

Jord- och skogsbruksutskottet konstaterar att jämfört med andra klimatpolitiska sektorer är beräkningen av växthusgasutsläpp inom markanvändningssektorn förenad med mycket stora osäkerhetsfaktorer när det gäller både själva beräkningen och naturförhållandena. Dessutom påverkas scenarioresultaten i hög grad också av förändringarna i omvärlden. Utmaningarna i anslutning till scenarierna konkretiserades i samband med beredningen av energi- och klimatstrategin. I scenariot beräknades den årliga avverkningen av stamved uppgå till 81,9 miljoner kubikmeter 2029–2038 och 81,0 miljoner kubikmeter 2039–2048. Scenariot bygger på den beräknade produktionen inom skogsindustrin. Under de senaste tio åren har det årliga avverkningsuttaget varit i genomsnitt 72 miljoner kubikmeter. Med andra ord har avverkningsnivån ännu inte en enda gång stigit till samma nivå som det antagande som ligger till grund för scenariomodelleringen. Därmed innehåller scenarierna ett antagande om att virkesförbrukningen kommer att öka betydligt.

I en utredning till jord- och skogsbruksutskottet betonas att uppnåendet av klimat-, energi- och naturmålen förutsätter en realistisk lägesbild som baserar sig på aktuella observationer och scenarioberäkningar. Det är nödvändigt att identifiera både klimatfördelarna på kort sikt och de långsiktiga konsekvenserna för skogarnas utveckling, kolsänkorna och samhällsekonomin. I inventeringen och scenarierna för växthusgaser inom markanvändningssektorn har det gjorts betydande vetenskapligt och annat utvecklingsarbete under de senaste åren, vilket har lett till att kunskapsunderlaget har stärkts. Beräkningen och modelleringen har utvecklats långsiktigt i enlighet med IPCC:s anvisningar och EU:s LULUCF-förordning. Jord- och skogsbruksutskottet betonar att det är viktigt att kontinuerligt utveckla uppföljningen av klimatåtgärderna för att det klimatarbete som gjorts ska synliggöras och kunskapsunderlaget för beslutsfattandet preciseras.

Energi- och klimatstrategins klimatåtgärder inom jordbruket är till viss del desamma som klimatåtgärderna inom jordbruket i klimatplanen på medellång sikt (SRR 9/2025 rd), som lägger fast klimatåtgärderna inom ansvarsfördelningssektorn. Markrelaterade utsläpp behandlas dock inom markanvändningssektorn. Enligt redogörelsen är cirka tre fjärdedelar av de totala utsläppen

## Utlåtande JsUU 8/2026 rd

från jordbruket markrelaterade utsläpp. Av dessa utsläpp hänför sig åter cirka tre fjärdedelar till torvmarksåkrar. Enligt energi- och klimatstrategin ligger tyngdpunkten i restaureringen av torvmarker på att återvåta dränerade torvmarksskogar som ger dålig virkesavkastning. Enligt strategin kan torvmarker med låg avkastning återvåtas eller tas ur odling genom beskogning. Jord- och skogsbruksutskottet konstaterar att torvmarksåkrar har en betydande inverkan på klimatutsläppen från livsmedelsproduktionen, men också på livsmedelstryggheten. Odlingen på torvmarksåkrar måste tryggas också i framtiden.

Enligt utredning till jord- och skogsbruksutskottet är en höjning av odlingsintensiteten ett effektivt sätt att minska utsläppen från torvmarker. Enligt de koldioxidmätningar som bygger på Meteorologiska institutets senaste mätteknik och satellituppgifter är kolflödet till åkrarna avsevärt större än i de beräkningar som ligger till grund för inventeringarna. Inom vallodling når kolflödet enligt de senaste mätningarna rentav upp till 160 procent av de värden som används i inventeringarna. Inte heller fånggrödornas inverkan på åkrarnas kolflöden har beaktats i de kalkyler som ligger till grund för inventeringarna i den omfattning som Meteorologiska institutets senaste kolmätningar anger. Utskottet ser det som angeläget att i realtid ta fram så exakta data som möjligt om åkrarnas klimatpåverkan på åkerskiftesniva för att stödja markägarnas klimatåtgärder. För att minska utsläppen från marken krävs det prövning från fall till fall, där åkerskiftenas och deras närområdens särdrag och förhållanden samt livsmedelsproduktionspotentialen ska kunna beaktas.

Jord- och skogsbruksutskottet anser att de åtgärder som föreslås i strategin i syfte att främja en frivillig marknad för koldioxid och naturvärden är viktiga och välkomna. Klimat- och naturåtgärderna i livsmedelskedjan genomförs redan inom företagens egna värdekedjor under styrning av till exempel de vetenskapsbaserade klimatmålen eller hierarkin för lindring av naturskador. Å andra sidan kan dessa åtgärder främjas också genom åtgärder utanför företagens egna värdekedjor via den frivilliga marknaden för koldioxid och naturvärden. Jord- och skogsbruksutskottet anser det viktigt att Finland påverkar utvecklingen av EU:s koldioxidmarknad så att den också stöder inledandet av nationella projekt. Uppkomsten av en marknad förutsätter tillförlitlig och detaljerad mätning och beräkning av koldioxidenheter. Främjandet av en marknad för koldioxid och naturvärden förutsätter således att den senaste mätningstekniken och satellitinformationen som lyfts fram ovan utnyttjas. Utöver tillförlitlig mätning påverkas uppkomsten av en marknad också av priset på koldioxidenheter, förtroendet för marknaden och kostnadseffektiviteten i kolbindningen.

Skogarnas kolsänkor måste absolut stärkas och metodarsenalen måste vara bred. Även om minskningen av avverkningarna ökar mängden stamved och skogarnas kolsänka på kort sikt, dämpas effekten med tiden så att den efter 50 år är cirka hälften av det ursprungliga, när skogen blir äldre och tillväxten avtar. Därför måste de politiska valen leda till en jämvikt mellan de kortsiktiga sänkfördelarna, skogarnas tillväxtförmåga på lång sikt och de betydande ekonomiska konsekvenserna för skogsbruket, leveranskedjorna och försörjningsberedskapen. Åtgärds paketet för skogarnas tillväxt och kolsänkor, som nämns i strategin, innehåller flera mycket viktiga och välkomna insatser, såsom förebyggande av skogsskador, främjande av skogsgödsling samt stöd för utvidgning av skogsarealen. Våren 2025 drog regeringen upp riktlinjer för finansiella resurser på sammanlagt 26,9 miljoner euro för åtgärderna i åtgärds paketet. När det gäller skogsarealen

## Utlåtande JsUU 8/2026 rd

lyfter utskottet fram att parker och trädbevuxna tomter inte räknas som skogsmark i beräkningen av skogsmarkens areal enligt riksskogstaxeringen.

I redogörelsen står det att långlivade träprodukter fungerar som kolförråd och kompenserar för material med större koldioxidutsläpp. Kompensering med biobaserade råvaror bidrar till den rena omställningen och begränsningen av klimatförändringen. Enligt utredning till utskottet fortsätter åtgärderna för att främja kollagren i långlivade träprodukter och träkonstruktioner bland annat genom utredningar av vilka konsekvenser den nya EU-lagstiftningen och normutvecklingen inom byggande har för träbyggandets nationella konkurrenskraft och företagens exportmöjligheter och genom åtgärder för att sprida information till branscherna för träprodukter och träbyggande. Dessutom inleds en ansökningsprocess för forskningsprojekt för att främja träbyggande. Jord- och skogsbruksutskottet ser det som angeläget att också regleringen av byggandet utvecklas för att starkare styra byggandet i riktning mot träbyggande.

### *Leveranssäkerhet och försörjningsberedskap för energi*

Som det anges i energi- och klimatstrategin kommer cirka 70 procent av de växthusgasutsläpp som orsakar global uppvärmning från energiproduktion och energiförbrukning, inklusive transport, vilket understryker att just de åtgärder som fastställs i strategin är viktiga i strävan att begränsa klimatförändringen. Å andra sidan har framför allt Rysslands anfallskrig mot Ukraina påverkat prioriteringarna i EU:s och Finlands energipolitik med särskild betoning på självförsörjning och försörjningsberedskap. Jord- och skogsbruksutskottet instämmer i uppfattningen att Finlands konkurrensfördel, ekonomi och försörjningsberedskap i detta geopolitiska läge samtidigt stärks av att fossil energi utfasas och det görs investeringar i ren energi. Det är dock viktigt att trygga energiförsörjningen också under långa kalla och vindfria perioder. I redogörelsen konstateras det att utvecklingen av produktionskapaciteten, elektrifieringen och verksamhetsbetingelserna inom kraftvärmeproduktion kommer att utredas, särskilt med tanke på försörjningsberedskapen. Målet är att för försörjningsberedskapen säkerställa en så god användbarhet av den återstående kraftvärmekapaciteten (CHP) som möjligt.

Jord- och skogsbruksutskottet betonar att bioenergi som bygger på förbränning har en betydande roll som flexibel reglerkraft. Dessutom har träbaserad bioenergi som används i fjärrvärmeproduktionen en central betydelse för avskiljningen av koldioxid och vätgasekonomin, vilket strategin ännu inte identifierar i tillräcklig utsträckning. Vid sidan av produktionsanläggningarna inom skogsindustrin är stora värme- och kraftverk med träförbränning i städer betydande källor till biogen koldioxid. Minskad träförbränning försämrar tillgången till biogen koldioxid och försvårar utvecklingen av avskiljning av koldioxid och tekniska kolsänkor. Tekniska sänkor samt avskiljning, lagring och återvinning av koldioxid (CCUS) är av central betydelse för uppnåendet av Finlands mål för klimatneutralitet. CCUS-tekniken gör det möjligt att uppnå klimatneutralitet och tillhandahåller råvaror för produktion av hållbara bränslen, vilket skapar industriella värdekedjor och stärker efterfrågan på ren el. Finland har också en betydande möjlighet att öka sitt koldioxidhandavtryck genom teknikexport. Investeringar i tekniska kolsänkor förutsätter att skogsindustrins omvärld förblir stabil.

Försörjningsberedskapscentralen har inrättat ett säkerhetsupplag av brännstov, och målet är att det ska upprätthållas åtminstone under 2022–2028. Redogörelsen betonar vikten av att säkerställa

## Utlåtande JsUU 8/2026 rd

att denna säkerhetsupplagring motsvarar försörjningsberedskapens behov också i en föränderlig geopolitisk miljö. I redogörelsen står det också att växttorv och torvströ, som behövs för matproduktionen, fortfarande i regel framställs i anslutning till utvinning av energitorv. Torv har utöver för energiutvinning också stor betydelse som växttorv och torrströ inom jordbruket och husdjursproduktionen tills det finns alternativ till torv som är tillräckligt goda med tanke på djurens hälsa, kostnadseffekter och andra egenskaper, påpekar utskottet. Utifrån den färdplan för produktion av strö och växtunderlag samt den långsiktiga strategin för den finländska livsmedelsproduktionen som bereds vid jord- och skogsbruksministeriet fastställs närmare åtgärder för att säkerställa tillgången till och försörjningsberedskapen för växt- och strötorv. Även ute i Europa finns det efterfrågan på växttorv och torrströ som produceras i Finland.

I fråga om energiinfrastrukturen lyfter redogörelsen fram att förutsättningarna för energiproduktion i Finland särskilt koncentreras till västra och norra Finland och konsumtionen till söder. Med tanke på leveranssäkerheten och försörjningsberedskapen är regionalt spridd energiproduktion med beaktande av många riskfaktorer en mer motståndskraftig lösning. Jord- och skogsbruksutskottet anser att det med tanke på självförsörjningsgraden i fråga om energi, försörjningsberedskapen och målen för utsläppsminskning är viktigt att gårdsbruksenheter också i fortsättningen investerar i biogasanläggningar och att återvinning av biogas ses som ett lönsamt alternativ. Enligt redogörelsen ska det fortsatt betalas investeringsstöd för biogasanläggningar och flisvärmeanläggningar till jordbruksföretag och landsbygdsföretag inom ramen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik och den nationella GJP-planen. Utskottet understryker att biogas har en viktig roll också för jordbrukets självförsörjning i fråga om näringsämnen, den cirkulära ekonomin och återvinningen av gödsel. I redogörelsen beskrivs konsekvenserna av de åtgärder som föreslås där och det uppges att mängden biogas som produceras av gödsel beräknas öka. Då minskar utsläppen jämfört med nuläget både genom gödselhanteringen och genom att biogasen ersätter fossila bränslen.

## FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

*att ekonomiutskottet beaktar det som sägs ovan.*

## Utlåtande JsUU 8/2026 rd

Helsingfors 5.3.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ritva Elomaa saf  
vice ordförande Anne Kalmari cent  
medlem Markku Eestilä saml  
medlem Tiina Elo gröna  
medlem Veronika Honkasalo vänst  
medlem Laura Huhtasaari saf  
medlem Janne Jukkola saml  
medlem Antti Kangas saf  
medlem Teemu Kinnari saml  
medlem Milla Lahdenperä saml  
medlem Helena Marttila sd  
medlem Anders Norrback sv  
medlem Piritta Rantanen sd  
medlem Jenna Simula saf  
medlem Timo Suhonen sd  
medlem Eerikki Viljanen cent  
medlem Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.

## **Utlåtande JsUU 8/2026 rd**

### **Avvikande mening**

#### **Avvikande mening**

#### **Motivering**

Energi- och klimatstrategin är en central plan som sammanställer målen enligt klimatlagen och som varje regering vanligen lämnar som redogörelse under sin mandatperiod. I synnerhet energi- och klimatstrategin drar upp riktlinjer för utsläppsminskningssåtgärder inom utsläppshandelssektorn. Redogörelsen behandlar åtgärder också inom ansvarsfördelningssektorn och markanvändningssektorn samt kolsänkorna inom markanvändningssektorn och andra sektorer. När det gäller planerna enligt klimatlagen har regeringen lämnat riksdagen redogörelserna SRR 9/2025 rd och SRR 11/2025 rd, medan klimatplanen för markanvändningssektorn och den nationell anpassningsplanen för klimatförändring inte har uppdaterats under perioden.

De åtgärder som föreslås i energi- och klimatstrategin är inte tillräckliga för att målen enligt klimatlagen ska nås, och utskottets utlåtande beaktar inte detta i tillräcklig utsträckning. Enligt redogörelsen tar regeringen inte i bruk kostnadseffektiva klimatåtgärder som skulle leda till att fördelarna med den ekonomiska verksamhet som hänför sig till att stävja klimatkrisen tillfaller Finland. Genom sin passivitet skjuter regeringen dessutom över belastningen av klimatåtgärderna på kommande regeringar.

Utskottet konstaterar på behörigt sätt i sitt utlåtande att markanvändningssektorn har en central roll, eftersom både dess utsläpp och i synnerhet kolsänkorna är betydande med tanke på klimatpolitiken i stort. Enligt redogörelsen kommer Finland under den första EU LULUCF-åtagandeperioden att få ett underskott på 110–115 miljoner ton koldioxidekvivalenter., vilket med beaktande av flexibiliteten skulle vara cirka 84 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Storleken på underskottet är oroväckande och förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att öka kolsänkorna, vilket inte beaktas tillräckligt i utskottets utlåtande. För att åtgärds paketet ska kunna presenteras anser vi att det är nödvändigt att regeringen uppdaterar klimatplanen för markanvändningssektorn, som senast lämnades till riksdagen i form av en redogörelse 2022 (SRR 7/2022 rd).

Enligt redogörelsen är cirka tre fjärdedelar av de totala utsläppen från jordbruket markrelaterade utsläpp. Av dessa utsläpp hänför sig cirka tre fjärdedelar till torvmarker. De åtgärder som enligt redogörelsen ska vidtas för att stärka de anknytande sänkorna är välkomna. Restaurering av torvmarker och återvätning av torvmarker till våtmarker är också kostnadseffektiva åtgärder som enligt oss bör tas i bruk i ännu större skala. Vi instämmer i utskottets uppfattning att de åtgärder i redogörelsen som syftar till att främja en koldioxid- och naturvärdesmarknad är motiverade. En frivillig marknad kan bidra till att reducera utsläppen inom markanvändningssektorn, och det är ytterst viktigt att privat finansiering kanaliseras för detta. En starkare koldioxid- och naturvärdesmarknad ökar även markägarnas möjligheter till inkomst. Den viktigaste drivkraften för marknadstillväxten är att ekologisk kompensation blir obligatorisk i enlighet med principen om att förorenaren betalar. Samtidigt måste man försäkra sig om att marknadsverksamheten faktiskt har genomslagskraft och är additionell.

**Utlåtande JsUU 8/2026 rd**  
**Avvikande mening**

Utöver kanaliseringen av privata pengar förutsätter en effektiv klimatpolitik att ekonomiska styrmedel, såsom beskattning och utsläppsbundna stöd, införs. Dessa nämns inte i redogörelsen. Effektiva ekonomiska styrmedel är till exempel att införa en avgift för ändring av markanvändningen, slopa skatteutgiften för vedeldning och styra stöden till skogsindustrin så att de leder till förnyelse.

Redogörelsen stöder sig i hög grad på avskiljning, användning och lagring av koldioxid, vilket kan anses medföra både risker och möjligheter. Avskiljning av koldioxid är ett nödvändigt element särskilt när det gäller att säkerställa negativa koldioxidutsläpp, men enligt vår åsikt kan den nationella politiken för sänkor inte enbart stödja sig på dem.

Åtgärderna i redogörelsen räcker inte till för att stärka natursänkorna. Enligt klimatpanelens scenarioberäkningar är det omöjligt att uppnå klimatlagens klimatneutralitetsmål utan att dämpa avverkningsvolymerna. Likaså kan man utifrån Klimatpanelens och Naturpanelens utredningar konstatera att en mer måttfull avverkningsvolym kan genomföras på ett sätt vars kostnadseffekter inte är oskäligen. Utskottets utlåtande förbigår helt denna synpunkt.

I enlighet med sakkunnigyttrandena anser vi att klimat- och naturåtgärderna i mån av möjlighet bör genomföras tillsammans. Då blir de också mer kostnadseffektiva och prioriteringen blir lättare. Klimatkrisen och förlusten av biologisk mångfald är hot som måste lösas tillsammans.

***Avvikande mening***

Vi föreslår

*att ekonomiutskottet beaktar det som sägs ovan.*

Helsingfors 5.3.2026

Tiina Elo gröna  
Veronika Honkasalo vänst